

LES SARDANES D'ALBERT EINSTEIN

Icones mundials com Thomas Mann, Richard Strauss, Igor Stravinsky, Albert Schweitzer, Oskar Schindler, Cole Porter, Albert Einstein i un llarg etcètera han lloat la sardana. Entre totes aquestes prestigioses personalitats impressionades per la sardana destaca la figura del físic alemany Albert Einstein (1879-1955) que la va conèixer durant la seva estada d'una setmana a Barcelona l'any 1923.

Einstein, ja convertit en una celebritat, va ser a la capital catalana del 22 de febrer a l'1 de març, convidat per l'Institut d'Estudis Catalans de la Mancomunitat de Catalunya, per pronunciar conferències sobre la teoria de la relativitat; estaven organitzades com un curs i costava cadascuna 25 pessetes. Acabava d'arribar de la seva famosa gira pel Japó. La seva estada va ser complementada amb visites de caire cultural al monestir romànic de Poblet i al conjunt monumental d'Ègara de Terrassa.

La Vanguardia del dia 25 apuntava: "El doctor Einstein, en su aspecto exterior no se parece en nada al sabio tal como se lo imagina la mayoría de la gente. Ni es calvo, ni gasta lentes, ni va embutido de un largo levitón, cuyos faldones, al andar, le azotan las piernas (...)". Les revistes humorístiques *L'Esquella de la Torratxa*, *La Campana de Gràcia* i en *Patufet* van aprofitar la presència del físic per publicar paròdies referides a la relativitat.

El 27 de febrer, l'alcalde accidental de Barcelona Enric Maynés va donar al físic Einstein la benvinguda en català a l'acte institucional celebrat al consistori. Aquell vespre, l'enginyer industrial i polític Rafel Campalans, responsable del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, va oferir a Einstein un especial sopar de comiat. Segons *La Veu de Catalunya* del dia 28, "fou servit el sopar conforme a una llista, bellament impresa, en caràcter gòtic a dues tintes, i escrita en llatí relativista, per conservar caràcter, més o menys, amb la teoria de la relativitat". Cadascun dels vuit plats incloïa una referència a científics o filòsofs i a teories científiques relacionades amb l'il·lustre convidat.

L'endemà, dimecres 28, últim dia a Barcelona, va tenir lloc una altra visita d'alt significat científic i polític. Campalans va organitzar en honor seu a l'Escola Industrial (Universitat Nova), referent europeu d'ensenyaments tècnics, una ballada de sardanes a càrrec de la cobla Barcelona i la Penya de la Dansa (Associació d'Estudiants de la Universitat Nova) que va complaure vivament l'il·lustre homenatjat. Aquesta cobla, nascuda feia un any, tenia en l'escalenc Albert Martí el tenora solista i el seu represen-